

OYSTER PERPETUAL
YACHT-MASTER II

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 11. nóvember 2015

44. tölublað | 9. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

»2

13.500 bílar skráðir

BL er stærsta bílaumboðið en Toyota hagnast mest.

»4

Sviptingar í VÍS

Ný stjórn var kjörin á hluthafafundi VÍS í gær.

»8

Svipmynd: Þorgeir Baldursson

Fráfarandi forstjóri Odda segir fyrirtækið hafa gerbreyst þann tíma sem hann starfaði.

»10

Stjórnsmál haturs og lýðskrums

Lars Christensen vill boðskap vonar og bjartsýni í stað pólitíkur sem byggist á ótta og hatrí.

»12

Sala bankanna

Stjórnarmaðurinn veltir fyrir sér eignarhaldi banka og væntanlegu sölufærlí.

Krónan gæti sett strik í reikninginn

Velta Icelandair Group hefur aukist um 70 prósent frá árinu 2008. Forstjórinn telur enn sóknarfæri. Kjarasamningar og króna gætu þó haft áhrif.

»6

SKJÓÐAN

Stöðugleikasamkomulagið er spuni

FÁTT VIRÐIST nú geta komið í veg fyrir að ríkisstjórnin gangi frá samkomulagi við kröfuhafa gömlu bankanna um stöðugleikaframlag og hleypi þeim svo út úr hagkerfinu með aðrar eignir. Málið er á hendi ríkisstjórnarinnar og Alþingi hefur ekki frekari aðkomu. Samkvæmt kynningum Seðlabankans og fjármálaráðuneytisins skilar samkomulagið 857 milljörðum í þjóðarþúid.

EN HVERNIG eru þessir 857 milljörðar tilkomnir? Skoðum aðeins málið.

RÍKIÐ ENDURHEIMTIR 81 milljarð sem það lagði til bankanna eftir hrun. Þetta er endurgreiðsla en ekki framlag. Tíndir eru til bankaskattar upp á 31 milljarð sem eru lagðir á óháð stöðugleikasamkomulagi. Ekki geta þeir talist stöðugleikaframlag og því verður að draga 112 milljarða frá pakkanum.

VARASJÓDIR BANKANNA í gjald-eyri upp á 57 milljarða eru taldir til stöðugleikapakkans en í þeim felst ekkert framlag þar sem sá gjaldveisjófnaður er hluti af heildarverðmæti bankanna, sem metnir eru annars staðar inn. Þá eru lánalengingar kröfuhafa upp á 226 milljarða gagnvart nýju bönkunum taldar með sem stöðugleikaframlag. Ekki er verið að gefa eftir nein lán og þau þarf að borga eftir sem áður. Hér hverfa því 283 milljarðar.

ÍSLANDBANKI, sem ríkið á að fá í hendur, er metinn á fullu bókfærðu verðmæti eigin fjár inn í

pakkann, eða á 185 milljarða. Þetta er vel í lagt. Ekki virðist tekið tillit til þess að ríkið á þegar fimm prósent af bankanum. Deutsche Bank er t.d. verðlagður á rúmlega 60 prósent af bókfærðu verðmæti eigin fjár. Sé Íslandsbanki metinn á 50 prósent er verðmæti 95 prósent hlutarins 88 milljarðar, eða 97 milljörðum lægra en stöðugleikapakkinn miðar við.

MIÐAÐ ER við að ríkið fái 104 milljarða út úr sölu á Arion banka. Af því eru 20 milljarðar byggðir á framtíðarvæntingum, sem ekki eru í hendi. Framsal eigna og lausafjár úr bönkunum skilar 75 milljörðum.

Í KYNNINGU er gert ráð fyrir að stöðugleikapakkinn hafi jákvæð áhrif á gjaldveisjófnað upp á 41 milljarð án þess að færð sé sérstök rök fyrir því hvernig þau áhrif verða til eða að þau verði jákvæð en ekki neikvæð. Þá er gert ráð fyrir hreinu fjárfæði upp á 28 milljarða auk þess sem fjársóps-ákvæði á að skila 16 milljörðum. Þarna eru því 85 milljarðar til viðbótar í mikilli óvissu.

PANNIG VIRÐIST stöðugleikapakkinn skila á bilinu 260-345 milljörðum til ríkisins en ekki 857 eins og kynnt hefur verið. Þeir peningar sem skila sér eru svo að mestu eignir, sem á eftir að koma í verð, en ekki reidufé. Allt eru þetta krónueignir og skeikar 5-600 milljörðum frá því sem var kynnt.

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **Pjetur Sigurðsson**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

Bílasala hefur aukist til muna á þessu ári. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN KARLSSON

Bílasala keyrir langt fram úr væntingum

Í byrjun árs var spáð hátt í 12 þúsund nýskráningum bíla á árinu, þær eru nú orðnar yfir 13.500. Nýskráningar ársins gætu orðið tvöfalt fleiri en árið 2013.

Í lok október voru nýskráningar bifreiða á árinu orðnar 13.508. Þetta er vel yfir spá Bílabúðar Benna í byrjun árs um að hátt í 12.000 nýir fólk-bílar myndu seljast á árinu. Þetta er einnig mikil aukning frá því í fyrra en þá seldust 10.611 bílar allt árið.

Viðsnúningur varð hjá flestum bílasölum landsins árið 2014 meðal annars hjá Brimborg, Heklu, BL, Öskju, og Toyota og skiluðu þær bílasölur sem Markaðurinn skoðaði allar hagnaði á árinu. Mestur hagnaður varð hjá Toyota, en hann nam

510 milljónum króna. Mesta velta var hins vegar hjá BL en hún nam 13,7 milljörðum króna. Minnsta veltan var hjá Suzuki, en rekstrar-tekjur samstæðunnar námu 1,9 milljarði króna á árinu, hagnaður félagsins nam hins vegar 187,5 milljónum króna. Minnstur hagnaður var hjá Heklu en hann nam 3,9 milljónum króna. Hagnaður sem hlutfall af veltu var hæstur hjá Suzuki-samstæðunni, eða tólf prósent, en lægstur hjá Heklu, eða 0,04 prósent.

Á árinu störfuðu flestir hjá Brimborg, en þar voru 170 stöðugildi en fæstir hjá Suzuki, þar sem voru 22 stöðugildi. Margar bílasölur bættu við sig starfsmönnum á árinu og má þar nefna Öskju og Suzuki.

Ef bílasala helst svipuð það sem eftir er árs og á haustmánuðum má áætla að rúmlega 15 þúsund nýskráningar muni eiga sér stað á árinu. Það myndi jafngilda nærri tvöföldun í bílasölu á tveimur árum, en árið 2013 seldust aðeins 7.913 nýir bílar. saeunn@frettabladid.is

Vikan sem leið

2,9 prósentu hagvöxtur Efnahags- og framfarastofnunin, OECD, hefur lækkað alþjóðlega hagvaxtarspá sína fyrir árið 2015 niður í 2,9 prósent, vegna efnahags-ástandsins í Kína og víðar. Upphaflega spáði OECD 3,7 prósentu hagvexti árið 2015.

1,3 milljarða króna hagnaður varð af rekstri Sjóvá-Almennra trygginga á þriðja ársfjórðungi ársins og um 2,7 milljarða hagnaður varð á fyrstu níu mánuðum ársins. Á fjórðungnum jók félagið mest við eign sína í skráðum hlutabréfum og óverðtryggðum ríkisskuldabréfum.

Á döfinni

Miðvikudagur 11. nóvember
ARION BANKI - Afkoma fyrstu níu mánuði ársins.

Fimmtudagur 12. nóvember
LÁNAMÁL RÍKISINS - Útboð Ríkisvíxla.
ÍSLANDBANKI - Afkoma fyrstu níu mánuði ársins.

Föstudagur 13. nóvember
HAGSTOFA ÍSLANDS - Þjóðhagsspá á vetri 2015.

HAGSTOFA ÍSLANDS - Fiskafli í október 2015.

Þriðjudagur 17. nóvember
HAGSTOFA ÍSLANDS - Samræmd vísitala neysliverðs í október 2015.
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu.

Miðvikudagur 18. nóvember
ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS - Upplýsingar um leiguverð íbúðarhúsnæðis

Fimmtudagur 19. nóvember
HAGSTOFA ÍSLANDS - VSK velta júlí og ágúst 2014.
HAGSTOFA ÍSLANDS - Birtingaráætlun 2016.
EIMSKIP - Uppgjör þriðja ársfjórðungs 2015.

keldan
dagatal viðskiptafélagsins

VÍSIR Allar markaðsupplýsingar

ER ÞITT FYRIRTÆKI Á FLUGI?

Regluleg ferðalög á vegum fyrirtækisins eru oft nauðsynleg. Það getur því borgað sig að gera fyrirtækjasamning við Icelandair.

ICELANDAIR

Eigðu eða

leigðu starfsmanna-

búnaðinn.

Tölvur

Skjáir

Símar

Office 365

Rekstur

Kostir þess að leigja.

Þú greiðir fasta upphæð á mánuði í þrjú ár og því er ekki þörf að leggja út fyrir öllum kostnaði í einu. Kostnaður við hvern starfsmann verður þekktur og ábyrgð er á búnaðinum út samningstímann. Að samningstíma loknum er mögulegt að endurnýja búnaðinn.

Settu saman pakka sem hentar þér.

Nánar á www.ok.is/eigduleigdu - sala@ok.is

Opin Kerfi
- allt er mögulegt

Gengi bandaríkjadals er að nálgast gengi evrunnar

Gengi dollarans hefur styrkst mikið að undanfögnu og er að nálgast gengi evrunnar. Það hefur ekki gerst í yfir þrettán ár. Dollarinn hefur á árinu styrkst um nærri 10 prósent gagnvart flestum öðrum stærstu gjaldmiðlum heimsins, þeirra á meðal eru japanska jenið, breska pundid og svissneski frankinn. Ástæða þess er að efnahagsástandið er mun betra í Bandaríkjunum en í mörgum Evrópulöndum og Japan.

Sérfræðingar óttast að dollarinn sé að verða of sterkur. Í dag fæst evran fyrir 1,07 dollara og því er ljóst að dollarinn þarf að styrkjast verulega til að ná jöfnu gengi og evran. Styrkingin hefur þó þróast hratt, í fyrra fékkst evran á 1,24 dollara.

Hátt gengi dollarans er gott fyrir innflutning til landsins, þar sem vörur verða ódýrari fyrir almenna neytendur, og fyrir Bandaríkjamenn á ferðalagi. Hins vegar hefur það neikvæð áhrif á afkomu stærri bandarískra fyrirtækja sem starfa á alþjóðamarkaði. Auk þess getur þetta dregið úr fjölda ferðamanna sem koma til Bandaríkjanna. Hlutaþréf í ferðaskrifstofunni Priceline lækkuðu til að mynda um 10 prósent á mánuðaginn eftir að tilkynnt var að afkoma yrði undir áætlun á árinu.

Janet Yellen er seðlabankastjóri Bandaríkjanna. FRÉTTABLAÐID/EPA

Forstjóri fyrirtækisins sagði í samtali við CNN Money að dregið hefði úr ferðamannastraumi vegna styrkingar dollarans og það hefði haft áhrif á starfsemina. Styrking dollarans hefur einnig haft neikvæð áhrif á afkomu Coca-Cola, IBM, Caterpillar og Procter & Gamble á árinu.

Talið er líklegt að Janet Yellen, seðlabankastjóri Bandaríkjanna, muni hækka stýrivexti á næsta vaxtaákvörðunarfundi í desember. Sérfræðingar telja þó að hún muni þurfa að íhuga stöðuna vandlega í ljósi styrkingar dollarans. – sg

Porsche á yfir 30 prósent af hlutabréfum Volkswagen. FRÉTTABLAÐID/VALGARDUR GÍSLASON

Hagnaður Porsche helmingast frá síðasta ári

Hagnaður Porsche fyrir skatt á fyrstu níu mánuðum ársins var helmingi lægri en á sama tímabili á síðasta ári. Hagnaðurinn nam 1,19 milljörðum evra, jafnvirði 167 milljarða íslenskra króna. Forsvarsmenn Porsche greindu frá því í síðasta mánuði að afkoman yrði undir væntingum vegna áhrifa af dílsvindli Volkswagen, en Porsche er í eigu Volkswagen Group.

Fyrirtækið áætlar nú að hagnaður ársins muni nema milli 800 og 1.800 milljóna evra, eða milli 113 og 253

milljarða íslenskra króna. Það er veruleg lækking milli ára, en hagnaður Porsche nam þremur milljörðum evra, eða 424 milljörðum íslenskra króna, árið 2014.

Porsche á 30,8 prósent af hlutafé Volkswagen. Hlutaþréfaverð VW þess hefur lækkað um helming síðan greint var frá svindlinu í byrjun september sem hefur því haft veruleg áhrif á stöðu Porsche sem og VW. Í síðasta mánuði greindi Volkswagen frá fyrsta tapi á ársfjórðungi í yfir fimmtán ár. – sg

Vill efla félagið með núverandi stjórnendum

Áætlanir tveggja hópa um að kaupa hluti í VÍS til að ná inn manni í stjórn gengu eftir. Hóparnir telja rými til að bæta afkomu félagsins sem hefur valdið vonbrigðum.

Áætlanir tveggja hópa um að kaupa upp hluti í VÍS með það að markmiði að ná inn manni í stjórn gengu eftir á hluthafafundi félagsins í gær.

Annars vegar var um að ræða félagið Óskabein ehf. sem hefur keypt riflega fimm prósent hlut í VÍS síðastliðinn mánuð og hins vegar hjónin Guðmund Þórðarson og Svanhildi Nönnu Vigfúsdóttur, fyrrum eigendur Skeljungs.

Guðmundur og Svanhildur boðuðu til hluthafafundarinnar þann 17. október eftir að hafa eignast 5,05 prósent hlut í VÍS. Að lágmarki þarf fimm prósent eignarhlut í VÍS til að boða til hluthafafundar. Hjónin voru bæði í framboði en Svanhildur dró framboð sitt óvænt til baka í gærmorgun þar sem hjónin töldu sig ekki bæði eiga möguleika á að ná stjórnarkjöri.

Guðmundur og Norðmaðurinn Jostein Sørvoll, fulltrúi Óskabeins, náðu báðir kjöri í stjórn. Sørvoll hefur áratuga reynslu af tryggingarekstri í heimalandinu og vistar en hann er stjórnarformaður norska tryggingarfélagssins Protector Forsikring.

Með þeim í stjórninni verða Bjarni Brynjólfsson, Helga Jónsdóttir og Herdís Fjeldsted. Helga og Herdís voru sjálfkjörnar eftir að Svanhildur dró framboð sitt til baka.

Afkoma VÍS hefur verið undir væntingum markaðsaðila. Hlutaþréf í tryggingafyrirtækinu hafa fallið um 6,5 prósent frá því uppgjör félagsins á þriðja ársfjórðungi var kynnt þann 29. október. Hagnaður VÍS nam tveimur milljörðum á fyrstu níu mánuðum ársins samborið við 900 milljóna króna hagnað á sama tímabili í fyrra. Framlegð af tryggingarekstri var hins vegar neikvæð um 468 milljónir samborið við 20 milljóna króna jákvæða framlegð á síðasta ári.

Andri Gunnarsson, lögmaður, og einn eigenda Óskabeins og nýkjörinn varamaður í stjórn VÍS, segir bæði váttryggingar- og fjárfestingarhluta VÍS hafa valdið vonbrigðum á síðasta ársfjórðungi. Hann segir aðra hluthafa hafa tekið jákvætt í hugmyndir sem Óskabein hafi kynnt um umbætur í rekstri félagsins. „Rekstrarkostnaður er eitthvað sem þarf að horfa til. Nú er VÍS að innleiða nýtt tölvukerfi sem gefur mikil tækifæri í skilvirkni og rekstrarhagræðingu,“ segir hann. Þá þurfi að keppa að því að hagn-

Ljósmyndari Fréttablaðsins kom að lokuðum dyrum fyrir hluthafafund VÍS síðdegis í gær. Fulltrúar félagsins vildu ekki leyfa neinar myndatökur á fundinum.

FRÉTTABLAÐID/ANTON BRINK

aður verði af váttryggingastarfsemi félagsins.

Andri býst ekki við að stjórnarkjóri fylgi breytingar á æðstu stjórnendum VÍS. „Þetta endurspeglar sannarlega einhverjar áherslubreytingar en maður finnur það á hluthöfum að menn eru mjög spenntir að vinna með núverandi stjórnendum til þess að efla félagið enn frekar,“ segir Andri við Markaðinn.

Meðal annarra hluthafa í Óskabeini eru Gestur B. Gestsson, eigandi Sparnaðar, Fannar Ólafsson, eigandi Íshesta og hluthafi KEA-

Þetta endurspeglar sannarlega einhverjar áherslubreytingar en maður finnur það á hluthöfum að menn eru mjög spenntir að vinna með núverandi stjórnendum til að efla félagið enn frekar.

Andri Gunnarsson lögmaður,

hótela, Sigurður Gísli Björnsson, eigandi Sæmark sjávarafurða.

ingvar@frettabladid.is

Félag Árna og Hallbjörns á 3,6 milljarða króna

Hagnaður Vogabakka sem viðskiptafélagarnir Arni Hauksson og Hallbjörn Karlsson eiga nam rúmlega 2,7 milljónum evra á síðasta ári eða sem samsvarar um 387 milljónum íslenskra króna. Þetta er töluvert minni hagnaður en árið áður þegar hann nam tæplega 8,4 milljónum evra. Þetta má lesa út úr ársreikningi sem birtur hefur verið í ársreikningaskrá. Eignir Vogabakka nema tæplega 34 milljónum evra, eða rétt undir 4,8 milljörðum íslenskra króna. Eigið fé nemur 25,6 milljónum evra. Það samsvarar um 3,6 milljörðum króna.

Þeir Árni og Hallbjörn eru kunnir kaupsýslumenn. Þeir leiddu báðir fjárfestahóp sem

Arni Hauksson Hallbjörn Karlsson

keypti hlut í Högum árið 2011 og voru jafnframt í fjárfestahópi sem keypti samtals 5 prósent hlut í Símanum í sumar. Mjög stór hluti eigna Árna og Hallbjörns er þó erlendis, að því er fram kemur í ársreikningnum. – jhh

Seðlabankinn gefur þinginu skýrslu

Fulltrúar peningastefnufundar Seðlabanka Íslands mæta á fund efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis í dag. Fundurinn fer fram samkvæmt lögum um Seðlabanka Íslands. Þau gera ráð fyrir að peningastefnufundin gefi Alþingi skýrslu um störf sín tvisvar á ári og efni hennar sé rætt í nefndinni. Seðlabanki Íslands hækkaði vexti um 0,25 prósentustig í síðustu viku og hefur samtals hækkað vexti um 1,25 prósentustig það sem af er ári. Hækkunin kom flestum á óvart. Til að mynda höfðu greiningardeildir bankanna búist við óbreyttum vöxtum. Viðbrögð markaðarins urðu þau að gengi hlutabréfa tók dýfu og vextir á skuldabréfamarkaði hækkuðu um 0,25 til 0,4 prósentustig.

Peningastefnufund rökstyður hækkunina þannig að sterkari króna og hagstæðari alþjóðleg verðlagsþróun hafi gefið svigrúm til að hækka

Már Guðmundsson seðlabankastjóri mun mæta á fundinn. FRÉTTABLAÐID/GVA

vexti hægar en áður var talið nauðsynlegt. „Það breytir hins vegar ekki því að þörf er á auknu aðhaldi peningastefnunnar á næstu misserum í ljósi vaxandi innlends verðbólguþrýstings. Hve mikið og hve hratt það gerist ræðst af framvindunni og því hvernig greiðist úr þeirri óvissu sem

nú er til staðar í efnahagsmálum,“ segir peningastefnufund.

Már Guðmundsson seðlabankastjóri, Þórarinn G. Pétursson aðal- hagræðingur og Katrín Ólafsdóttir, lektor í hagfræði við Háskólann í Reykjavík, mæta á fundinn. Öll eiga þau sæti í peningastefnufund. – jhh

Sófaborð - verð 84.000
Tilboð 67.000

Hliðarborð - verð 57.000
Tilboð 42.000

Borðstofuborð - verð 247.000
Tilboð 187.000

Borðstofustóll - verð 49.000
Tilboð 36.000

Chippendale skápur - verð 340.000
Tilboð 259.000

Serpentine skenkur - verð 219.000
Tilboð 169.000

Snyrtiborð - verð 129.000
Tilboð 105.000

Park Lane tungusófi - leður - verð 398.000
Tilboð 295.000

Lampaborð - verð 37.000
Tilboð 27.000

Classico sófasett - leður - verð 437.000
Tilboð 349.000

Glerskápur - verð 165.000
Tilboð 123.000

Glerskápur - verð 224.000
Tilboð 169.000

Glerskápur - verð 212.000
Tilboð 169.000

Hægindastóll leður - verð 139.000
Tilboð 109.000

Hægindastóll áklæði - verð 89.000
Tilboð 69.000

Teborð - verð 66.000
Tilboð 49.000

Skrifpúlt - verð 129.000
Tilboð 97.000

Jón Hákon
Halldórsson
jonhakon@frettabladid.is

Vöxtur Icelandair Group hefur verið mikill síðustu sex árin. Áður en uppgjör fyrir þriðja fjórðung var birt í lok október var EBITDA-spáin hækkuð og er gert ráð fyrir að EBITDA fyrir árið 2015 nemi 210-215 milljónum dollara, eða 27 til 28 milljörðum króna. Hagnaður á þriðja fjórðungi nam um 103 milljónum dollara, eða rúmum 13 milljörðum króna sem er um tveimur milljörðum meira en á sama tíma í fyrra.

Það eru þó einungis örfá ár síðan fyrirtækið gekk í gegnum erfiða tíma. Björgólfur Jóhannsson, forstjóri félagsins, segir að á fyrri hluta ársins 2008 hafi verið byrjað að skera niður í starfsemi, í takt við minnkandi umsvif á þeim tíma. Þá voru gerðar skipulagsbreytingar og Birkir Hólm Guðnason var ráðinn framkvæmdastjóri Icelandair. „Frá 2009 fórum við að horfa til þess að vaxa að nýju og nýta þau tækifæri sem sköpuðust. Við höfum vaxið í takti við það sem við höfum talið skynsamlegt og lagt áherslu á arðbæran innri vöxt. Á sama tíma settum við skýra arðgreiðslustefnu, þegar félagið var endurskipulagt fjárhagslega, sem lauk 2011,“ segir Björgólfur. Icelandair Group sé því vaxtarfyrirtæki og arðgreiðslufyrirtæki í bland. Samkvæmt arðgreiðslustefnu eru greidd 20 til 40 prósent af hagnaði ársins í arð, en greiðslan hefur numið um þrjátíu prósentum undanfarið. „Þú vilt alltaf hafa fé til að byggja upp félagið. Vöxtur sem við höfum verið að horfa á undanfarin ár kostar peninga. Miklar fjárfestingar, bæði í tækjum og innviðum og ekki síst starfsfólki.“

Tækifæri til frekari vaxtar

„Ég sé veruleg tækifæri til vaxtar,“ segir Björgólfur. Ferðamannastraumurinn í heiminum sé heilt yfir vaxandi. Þann vöxt hafi Icelandair sótt mikið í með tengiflugi milli Evrópu og Ameríku. Og leiðakerfið er að vaxa. Áfangastaðirnir verða 42 á næsta ári og meðal annars verður flogið til Chicago og Montreal sem eru nýir áfangastaðir. Þar fyrir utan er vöxtur í ferðaþjónustu á Íslandi. Björgólfur segir að stefnumótun sem ráðherra ferðamála kynnti um daginn, á sama tíma og Stjórnstöð ferðamála var kynnt, bendi til að enn séu tækifæri til vaxtar. „Við þurfum hins vegar sem þjóð að skipuleggja okkur vel til þess að sú aukning verði sjálfbær.“

Í byrjun árs 2008 var Icelandair með 11 vélar í notkun og fóru þær niður í átta þann veturinn. Það ár var sex hundruð manns sagt upp hjá félaginu og segir Björgólfur það hafa verið mjög sársaukafullt. „Strax á árinu 2009 fjölgum við svo aftur. Síðan þá hefur vöxtur okkar verið um tvær til þrjár vélar á ári,“ segir Björgólfur og bætir við að starfsmenn séu núna tæplega 4.000 yfir háannatímamann, eða um það bil tvöfalt fleiri en þeir voru eftir uppsagnirnar. Að sögn Björgólfs er veltuaukningin á þessum tíma um 70 prósent í dollurum. Hann leggur gríðarlega áherslu á að vöxtur fyrirtækisins sé starfsfólkinu að þakka, þekkingu þess og reynslu. „Sú vísa er aldrei of oft kveðin að það eru einstaklingarnir sem hér vinna sem skipta máli.“

Björgólfur telur að gengi krónunnar og kjarasamningar geti þó sett stór strök í reikninginn. Hækkun launa verði að vera í takti við framleiðniútkninguna í landinu. „Ef við förum umfram það þá mun það koma niður einhvers staðar,“ segir Björgólfur. Það muni hafa veruleg áhrif á samkeppnisgreinar ef krónan styrkist verulega eins og á árunum fyrir hrun. En það geti líka komið niður á útflutningsgreinunum ef fjárfestar komi inn með mikið fjármagn í vaxtamunarviðskiptum. Það eitt og sér styrki gengi krónunnar og dragi úr krafti útflutningsgreinanna, þar á meðal ferðaþjónustu.

Björgólfur Jóhannsson segir að veltuaukning Icelandair Group undanfarin ár nemi 70 prósentum. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Starfsmenn Icelandair tvöfalt fleiri en á hrunárinu

Icelandair Group sagði upp 600 manns árið 2008. Strax árið eftir hófst viðspyrnan. Vélum Icelandair hefur fjölgað um tvær á hverju ári, fjöldi starfsmanna tvöfaldast og velta hefur aukist um 70 prósent í dollurum.

Ferðaþjónustan hefur leikið lykilstuverk í efnahagsuppbyggingunni eftir hrun. Líklegt sé að á næstu árum muni draga úr vextinum í ferðaþjónustunni en „Ísland er á kortinu,“ segir Björgólfur. Það megi meðal annars rekja til eldgossins í Eyjafjallajökli, Holuhrauns og einstaklinga og fyrirtækja sem séu að markaðssetja Ísland á hverjum degi.

Björgólfur segir að lykullinn að því að ná fram framleiðniaukningu í ferðaþjónustu sé að fjölga ferðamönnum á vetrarmánuðum. Þar er hægt að gera betur. „Reykjavík er í algjörrri sérstöðu. Kvösin er fjölsóttasti ferðamannastaður á landinu. Þar eru hreinlega alltaf ferðamenn. En þú getur talað við fólk víðsvegar út um land sem segir þér að við höfum enn þá fleiri tækifæri til að auka veturinn. Okkar fyrirtæki sem starfa í þjónustu við erlenda ferðamenn, Icelandair Hotels og Iceland Travel, hafa gengið vel undanfarið og fram undan er mikil uppbygging í hótélrekstrinum hjá okkur, meðal annars úti á landi.“

Flugvélum fjölgað

Icelandair notar einungis Boeing 757 í rekstrinum núna, en mun byrja að nota tvær 767 breiðþotur í rekstrinum á næsta ári. Árið 2012 var farið í vinnu við að skipuleggja framtíðarflota Icelandair. „Þá ertu ekki að horfa fimm til sex ár fram í tímann heldur áratugi. Þá eru skoðaðir kostirnir Airbus á móti Boeing og eftir verulega mikla vinnuþrífirferð og endanleg tilboð þá var niðurstaðan sú að fara í 737 MAX vélar,“ segir Björgólfur. Fyrstu vélnar koma á fyrri hluta árs 2018 og munu sextán vélar koma allt til ársins 2021. Nýju vélnar verða svo notaðar með 757 og 767 vélunum. „Svo erum við að fara í endurnýjun

hjá Flugfélagi Íslands. Þar erum við að fara að taka inn þrjár Bombardier Q400 vélar í stað fimm Fokker-véla, þannig að það eru töluverðar breytingar fram undan hjá Flugfélaginu.“ Með nýju vélunum verður aukid framboð á flugi til Grænlands (þar sem einum áfangastað verður bætt við á næsta ári) og svo bætist við flug í samvinnu við Icelandair til Aberdeen á næsta ári.

Ertu sáttur við afkomuna hjá Flugfélagi Íslands?

„Afkoman er dálítið snúin, það verður bara að segja það. Í innanlandsfluginu hefur þjónustustigið verið mjög hátt, mikil flugtiðni og ákveðin takmörk á eftirspurn,“ segir Björgólfur. Þá þvertur hann fyrir að flugfargjöld Flugfélags Íslands séu há. Þetta megi sjá þegar verðskrár flugfélaga á Norðurlöndunum, þar sem verið er að fljúga svipaðar vegalengdir, eru skoðaðar.

Björgólfur segir að ýmislegt hafi orðið til þess að hamla starfsemi Flugfélags Íslands að undanfögnu. „Ef þú horfir bara í opinber gjöld sem farþegar og flugfélagið þarf að borga, þá hafa þessi gjöld hækkað mikið á síðustu árum,“ segir Björgólfur. Þau hafi verið í kringum 200 milljónir en séu núna komin í um 400 milljónir, þrátt fyrir fækkun farþega. Þá bendir hann á að vaxtarmöguleikarnir fyrir Flugfélagið séu ekki síst í Grænlandsflugi og öðru flugi út fyrir landsteinana.

Eitt af stóru þrætuþlunum sem tengjast ferðaþjónustu er fjármögnun á viðhaldi ferðamannastaða. Engin sátt virðist um að taka upp náttúrupassa. Björgólfur tekur fram að Icelandair Group hafi verið fylgjandi náttúrupassa. Í skýrslu sem Boston Consulting vann, meðal annars að beiðni Icelandair Group,

Strax á árinu 2009 fjölgum við svo aftur. Síðan þá hefur vöxtur okkar verið um tvær til þrjár vélar á ári,

Afkoman er dálítið snúin, það verður bara að segja það. Í innanlandsfluginu hefur þjónustustigið verið mjög hátt, mikil flugtiðni og ákveðin takmörk á eftirspurn.

Það þekkja allir þessa gjalddöku sem hingað koma. Alls staðar sem þú kemur þá sérðu P-merki. Þetta er vel þekkt leið, einföld í framkvæmd og tekjumöguleikar hennar eru ágætir.

var lagt til að náttúrupassa leiðin yrði farin. „Þar er hugsunin að þeir borga sem njóta, það er aðalatriðið og eitthvað sem ég hef talað fyrir frá árinu 2012,“ segir Björgólfur. Hann telur, að fyrst náttúrupassa leiðin verði ekki farin, sé eðlilegast að taka gjald fyrir þá þjónustu sem veitt er á ferðamannastöðunum, til dæmis bílastæðagiöld og þess háttar. „Það þekkja allir þessa gjalddöku sem hingað koma. Alls staðar sem þú kemur þá sérðu P-merki. Þetta er vel þekkt leið, einföld í framkvæmd og tekjumöguleikar hennar eru ágætir.“

Björgólfur segir bráðnaðsynlegt að farið verði að horfa á náttúruna sem verðmæti í sjálfri sér. Um 80 prósent af gestum Icelandair nefni náttúruna sem ástæðu fyrir komu sinni. „Við þurfum að velja því fyrir okkur hvernig við viljum nýta hana. Við viljum ekki ganga óhöflega á hana. Náttúran er auðlind, ekki síður en fiskimiðin og vatnsorkan. Taka þarf tillit til allra atvinnuvega, þar með talið ferðaþjónustunnar, og áður en ákvarðanir eru teknar um framkvæmdir þarf að velja fyrir sér hlutunum til langs tíma og spyrja hvers virði náttúra er. Mín skoðun er sú að náttúran eigi að njóta vafans.“

Flest bendir til þess að flugvöllurinn í Vatnsmýrinni hverfi, hvort sem það verður árið 2022 eða síðar og stóra spurningin er hvað þá tekur við. Björgólfur segir ekki forsendur fyrir því að starfrækja innanlandsflug á Keflavíkurflugvelli. Mögulega væri hægt að halda úti flugi þaðan til Egilsstaða en vegna bættra samgangna á landi væru varla forsendur til að halda úti flugi til Akureyrar, sem er stærsti áfangastaður Flugfélags Íslands. Björgólfur segir Icelandair

Group vera fylgjandi því að skoða Hvassahraun sem möguleika eins og Rögnunefndin lagði til.

En ef ríkið og sveitarfélögin myndu draga lappirnar með fjárfestingu í Hvassahrauni, mynduð þið hafa frumkvæði að því að keyra það mál áfram?

„Það eru svo mörg ef í þessari spurningu. Stærsta ef-ið er Reykjavíkflugvöllur. Icelandair Group tók þátt í starfi Rögnunefndarinnar svokölluðu og þær tillögur sem þar koma fram eru bakkaðar upp af okkur,“ segir Björgólfur. Hann ítrekar að framvinda mála snúist öll um það hvað verði um Reykjavíkflugvöll. „Verði Reykjavíkflugvöllur á sínum stað í lítt breyttri mynd er einsýnt að uppbygging í Keflavík er skynsamleg og nauðsynleg forsenda fyrir vexti og viðgangi ferðamannalandsins Íslands. Verði það niðurstaðan að Reykjavíkflugvöllur viki þá hefur verið sýnt fram á þjóðhagslega hagkvæmni þess að byggja upp í Hvassahrauni.“ Hann bætir því við að óháð umræðu um staðsetningu innanlandsflugs verði, vegna gríðarlegs vaxtar í flug- og ferðaþjónustu, að fara í fjárfestingu í Keflavík.

Þótt vöxtur Icelandair hafi verið mikill að undanfögnu og fyrirtækið sé það stærsta á Íslandi í dag segir Björgólfur að samkeppnin á markaðnum sé mjög virk enda er félagið í alþjóðlegri samkeppni. Þetta eigi ekki síst við um flugið yfir Atlantshafið. Icelandair sé með um eins prósent markaðshlutdeild af þeim markaði í heild sinni. Hann segir að þeim flugfélögum sem fljúgi til Íslands fjölgi mikið milli ára. Þetta sýni til dæmis tölur um fjölgun farþega hjá öðrum flugfélögum en Icelandair. „Þessi þróun hefur styrkt ferðaþjónustuna á Íslandi.“

Á meðan við prentum fyrir þig...

Umbúðir • Bækur • Tímarit • Fyrir skrifstofuna • Bæklingar
Fjölóstur • Kynningarefni • Dagblöð • Stafrænt • Allskonar!

ÍSÁFOLDAR
PRENTSMÍÐJA

Suðurlaun 1 | Garðabæ | Sími: 59 50 300 | www.isafold.is

LÝÐUR HEIÐAR GUNNARSSON

Lýður tekur við af Kolbeini

Lýður Heiðar Gunnarsson hefur verið ráðinn nýr framkvæmdastjóri fjármálasviðs Eikar fasteignafélags hf. Hann mun taka við starfinu af Kolbeini Friðrikssyni á næstu mánuðum. Lýður er viðskiptafræðingur að mennt frá Háskólanum í Reykjavík og lauk meistaraþrófi í fjárfestingarstjórnun frá sama skóla. Hann starfaði áður sem forstöðumaður eignastýringar hjá Lífsverki lífeyris-sjóði. – sg

ÖRVAR SNÆR ÓSKARSSON

Örvar nýr sérfræðingur hjá Júpíter

Örvar Snær Óskarsson hefur verið ráðinn sem sérfræðingur hjá Júpíter. Örvar hefur starfað hjá Landsbankanum frá árinu 2011 en starfaði áður hjá Fjármálaeftirlitinu. Örvar er með B.Sc.-gráðu í fjármálafræðni frá Háskólanum í Reykjavík og M.Sc. í fjármálastærðfræði frá Queen Mary University í London. – sg

GUDNÝ HALLA HAUKSDÓTTIR

Nýr forstöðumaður þjónustuvæðs OR

Guðný Halla Hauksdóttir hefur verið ráðin nýr forstöðumaður þjónustuvæðs hjá Orkuveitu Reykjavíkur. Undanfarnir tvö ár vann hún sem sérfræðingur í þjónustumálum hjá VÍS. Guðný Halla er viðskiptafræðingur og útskrifaðist frá Háskólanum í Reykjavík árið 2011. Í kjölfarið útskrifaðist hún úr MBA-námi við Háskóla Íslands árið 2014. – sg

Útilokar ekki að taka sæti í stjórn Prentsmiðjunnar Odda

Þorgeir Baldursson lét af störfum sem forstjóri Prentsmiðjunnar Odda á dögunum eftir rúmlega þrjátíu ára starf. Hann hefur starfað hjá fyrirtækinu í 55 ár og segir reksturinn hafa gjörbreyst á þeim tíma.

SVIPMYND

ÞORGEIR BALDURSSON

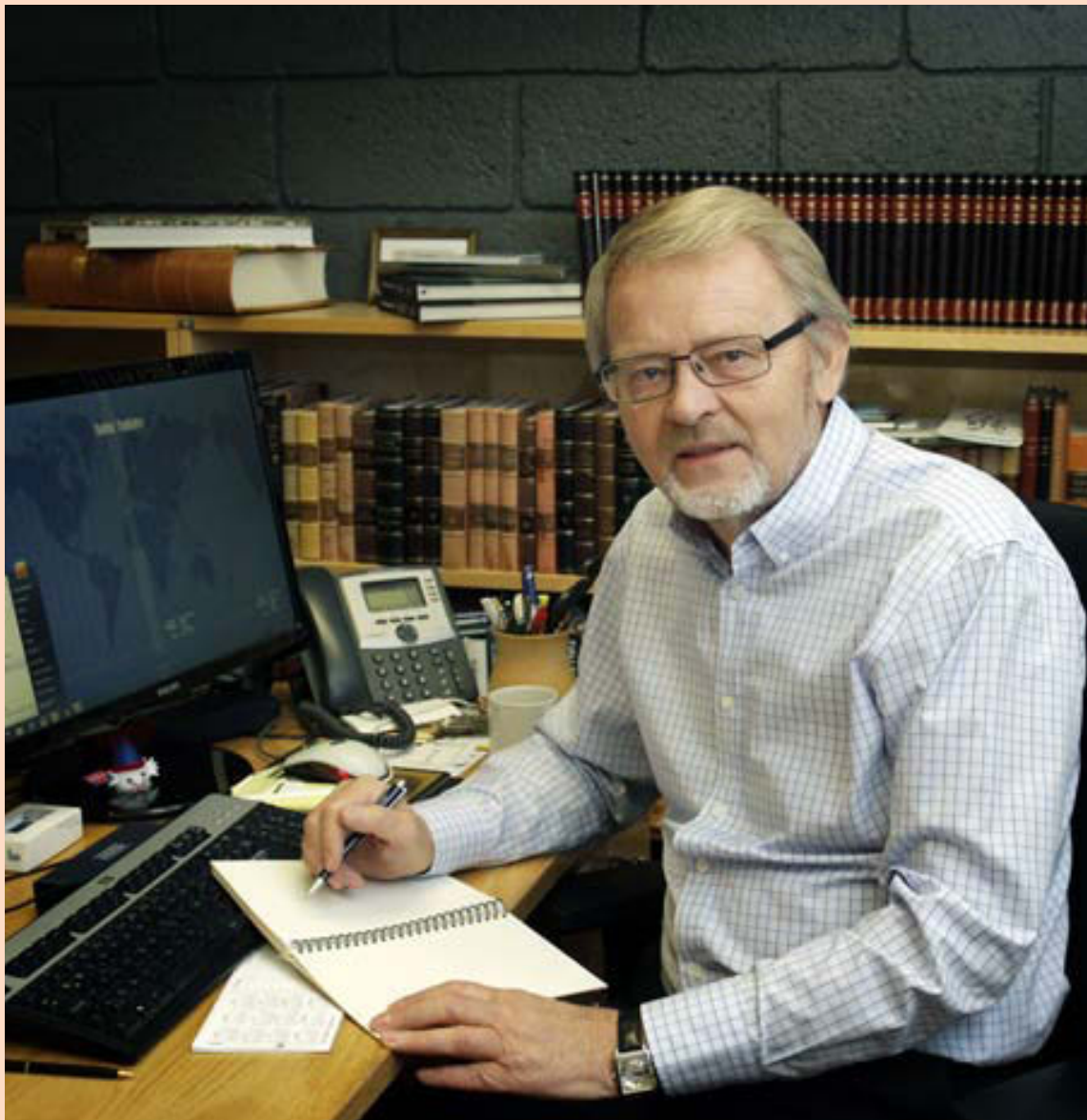
„Það er svolítið skritið að yfirgefa Odda eftir öll þessi ár, ég neita því ekki, en það er alveg tímaþætt,“ segir Þorgeir Baldursson, fráfarandi forstjóri Prentsmiðjunnar Odda. Hann hefur starfað hjá fyrirtækinu í yfir fimm tíu ár, þar af sem forstjóri fyrirtækisins og tengdra félaga í rúmlega þrjátíu ár. „Ég er kominn á áttræðisaldur, og þá á yngra fólk að taka við og hefði átt að gera það fyrir löngu,“ segir Þorgeir og bætir við að hann sé mjög ánægður með eftirmann sinn.

Aðspurður segist Þorgeir ekki vera með nein ákveðin plön að starfslokum, hann ætli bara að njóta frítímans. „Ég ætla að njóta einhverra ára í ellinni án þess að vera bundinn einhverjum skyldustörfum. Ég er heilmikill útivistarmaður og dunda í hestamennsku og sumarbústað og skógrækt. Ég hef ýmislegt fyrir stafni,“ segir Þorgeir.

Þorgeir er hluthafi í Odda. Hann segist ætla að halda hlut sínum eftir starfslok og jafnvel sitja í stjórn félagsins, hins vegar sé það ekki alráðið enn. „Ég verð viðloðandi til að byrja með. En mín ósk væri nú innan tíðar að ég myndi láta öðrum stjórnarstöður eftir,“ segir Þorgeir.

Oddi er stærsti pappirs- og plastframleiðandi landsins. Þorgeir segir að starfsemi sé mjög breytt frá því þegar hann fyrst hóf störf. Hann byrjaði á Grettisgötunni hjá litlu fyrirtæki sem sinnti helst bóka- og timaritaprentun auk almennrar prentunar. Fyrirtækið stækkaði og byggði nýtt hús uppi á Höfðabakka árið 1981 og þá breyttist hlutverk þess. „Það þótti vera svolítið djærft þar sem við vorum að færa okkur út fyrir bæinn á þeim tíma, en það skapaði fyrst möguleika til að gera eitthvað í alvöru, bæði í prentun og vélvæðingu í bókaframleiðslunni,“ segir Þorgeir.

„Starfsemi er orðin svo margbrotin. Áður fyrr lögðum

Þorgeir Baldursson segir það svolítið skritið að yfirgefa Odda eftir öll þessi ár í starfi. FRÉTTABLAÐID/GVA

Ég er heilmikill útivistarmaður og dunda í hestamennsku og sumarbústað og skógrækt. Ég hef ýmislegt fyrir stafni.

Þorgeir Baldursson

við mesta áherslu á bækur og almenna prentverkið. Í dag eru 70 prósent af okkar veltu í öskju, bylgju og plasti. Auk þess hefur fyrirtækið sameinast öðrum fyrirtækjum í bransanum, meðal annars Kassagerðinni, Umbúðamiðstöðinni, og Gutenberg. Þannig að þetta er svo sem ekki sama fyrirtæki og það var þegar maður byrjaði,“ segir Þorgeir.

Þorgeir hefur verið iðinn í

félagsstörfum og hefur meðal annars starfað fyrir Sjálfstæðisflokkinn. Hann segist hins vegar alfarið hætta að skipta sér af störfum flokksins og hafi ekki einu sinni mætt á landsfundinn í ár. „Ég er að draga mig út úr flestu því sem ég var að sinna á þessum tíma. Þannig að ég er ekki að fara að snúa mér að því aftur,“ segir Þorgeir.

saeunn@frettabladid.is

Búast við að olíuverð haldist lágt fram til 2020

Verð á olíutunnu mun ekki ná 80 Bandaríkjadöllum fyrr en árið 2020 samkvæmt meginspá Alþjóðaorkumálastofnunarinnar um þróun olíuverðs næstu árin.

Verð á olíutunnu er nú undir 50 Bandaríkjadöllum eftir að hafa staðið í 115 Bandaríkjadöllum sumarið 2014.

Samkvæmt spánni mun eftirspurn eftir olíu aukast um innan við eitt prósent á ári fram til ársins 2020. Það dugi ekki til að mæta miklu framboði af olíu sem og auknu framboði endurnýjanlegra orkugjafa. Vilyrði sem mörg af stærstu ríkjum heims hafa gefið um að draga úr koltvísyringslosun næstu árin hafa einnig áhrif í spánni. Búist er við því að Bandaríkin, Japan og Evrópusambandsríkin muni draga úr eftirspurn eftir olíu næsta aldarfjórðung. Þetta hefur Financial Times eftir Fatih Birol, framkvæmdastjóra Alþjóðaorkumálastofnunarinnar.

Eftir 2020 muni eftirspurn eftir

olíu nánast standa í stað og einungis aukast um fimm prósent næstu tuttugu árin.

Framleiðsla ríkja utan OPEC hefur dregist saman að undanfögnu, sérstaklega í Bandaríkjunum. Á sama tíma hafa Sáði-Arabía og Íran aukið framleiðslu sína sem viðhaldið hefur lágu olíuverði.

Minni hagvöxtur í Kína og þá sérstaklega hægari vöxtur í verkefnum sem tengjast stóriðju eru sögð hafa mikil áhrif á að olíuverði haldist lágt. Hagvöxtur í Kína verði fremur drifinn áfram af einkaneyslu en orkufrekum iðnaði.

Oliufélög hafa þurft að takast á við verðlækkunirnar með því að draga úr útgjöldum og segja upp mörg þúsund manns sem og setja 26 þúsund milljarða fjárfestingar í stórum olíuvinnsluverkefnum í biðstöðu samkvæmt frétt Reuters.

Þá muni aukid framboð endurnýjanlegra orkugjafa enn frekar draga úr eftirspurninni eftir olíu á næstu árum. – ih

Oliuvinnsla í ríkjum utan OPEC hefur dregist saman að undanfögnu. Hér má sjá starfsmann vinna við oliuborholu í Kasakstan. FRÉTTABLAÐID/GETTY

40.000

fréttapýrstir notendur

Smelltu þér á Fréttablaðsappið og lestu
blaðið hvar sem er og hvenær sem er.

Fáðu Fréttablaðið ókeypis í spjaldtölvuna og snjallsímann
með Fréttablaðsappinu.

Nálgastu appið á visir.is/fbl eða beint í gegnum:

Download on the App Store Download from Windows Store Google play

FRÉTTABLAÐIÐ

Sveitastjórnarmál

Halldór Halldórsson
oddviti Sjálfstæðis-
flokksins í borgar-
stjórn

Slæmur rekstur eykur byrðar unga fólksins

Ef borgin væri fyrirtæki í þeirri stöðu sem útkomuspá fyrir árið 2015 og fjárhagsáætlun ársins 2016 lýsa við fyrri umræðu væri hluthafafundur boðaður í skyndi og skipt um stjórnendur. Borgarbúar gera að sjálfsgöðu kröfu um að skattgreiðslur þeirra dugi fyrir rekstri. Annars aukast skuldir og vandanum er velt alveg sérstaklega yfir á herðar unga fólksins.

Hvað er svona alvarlegt? Jú, útkomuspá fyrir A-hluta reiknar með 13,4 milljarða halla árið 2015. Þarna vege lifeyrisskuldbindingar þungt en þær þarf að borga og þegar við skoðum reksturinn án gjaldfærslu lifeyrisskuldbindinga er niðurstaðan slæm. Þetta sést vel með því að skoða hverju reksturinn skilar í hreinum peningum. Fjármálskrifstofa borgarinnar segir að það þurfi að lágmarki að vera 9% af tekjum. Niðurstaðan fyrir árið 2015 stefnir í 5%. Þarna vantar því fjóra milljarða króna til að standa undir lágmarkskröfu um 9%. Það gera 11 milljónir kr. á dag eða fjórar Parísarferðir daglega fyrir 12 fulltrúa borgarinnar svo nýlegt dæmi sé tekið. Mismunurinn er fjármagnaður með lántöku enda hækka skuldir A-hluta um 30% á tveimur árum. Þetta bætist við að núverandi meirihluti og meirihluti Jóns Gnarr og Dags B. rak borgina með halla frá árinu 2010 að einu ári undanskildu. Þetta er ekkert einsdæmi þó tölurnar séu hærri en undanfarin ár vegna hærri lifeyrisskuldbindinga en árin á undan.

Fjárhagsáætlun ársins 2016 reiknar með hálf milljarðs kr. afgangi A-hluta. En þar er reiknað með fjárfestingatekjum að upphæð 7,6 milljarðar kr. Það er mikill óvissa í áætluninni og mikill veikleiki að skatttekjur skuli ekki duga fyrir rekstrinum.

Samt aukast skatttekjur A-hluta um 10% frá útkomuspá til áætlunar 2016 og tekjur af fasteignasköttum um 11%.

Höfum í huga að 2,3 milljarðar kr. eru óútfærð hagræðing í fjárhagsáætlun. 1,8 milljarðar í rekstrarhagræðingu, lækkun útgjalda og 500 m.kr. í eignasölu eða hækku tekna. Niðurstöðutölur eru þar af leiðandi 2,3 milljarðum hagstæðari en ella ef þetta tekst ekki hjá meirihlutunum.

Reykjavíkurborg er með útsvarid í hæstu löglegu hæðum þannig að skattar verða ekki hækkaðir. Þar liggur eina vörn skattgreiðenda sem hljóta að gera þá kröfu að meirihlutinn í Reykjavík taki á rekstrinum svo tekjur dugi fyrir útgjöldum.

Gæta ítrustu varkárni á Filippseyjum

Lögglumenn á Filippseyjum kanna persónueinkenni verkamanna á götu sem liggur að svæðinu þar sem fulltrúar Efnahagsráðs Asíu- og Kyrrahafsríkjanna hittast í vikunni. Fundurinn hefst á morgun og nær hámarki dagana 18.-19. nóvember. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Viðvörðun úr fortíðinni: Pólitík haturs og lýðskrums

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Þegar ég sé það sem er sagt um nýjan leiðtoga Verkamannaflokksins í Bretlandi, Jeremy Corbyn, er ég hræddur um að við vanmetum breytingarnar á vilja kjósenda í Evrópu.

Sagt er að Corbyn muni valda því að Verkamannaflokkurinn falli saman innan frá. Það má vel vera, en spyrjið ykkur að því hvers vegna hann var kosinn til að byrja með. Og spyrjið

ykkur síðan af hverju Donald Trump gangi svona vel í skodanakönnunum í Bandaríkjunum, og að Syriza hafi stjórnað Grikklandi í hálf ár og muni líklega halda áfram að stjórna landinu um einhvern tíma.

Það sem við sjáum er stjórnarmál í stil fjórða áratugarins. Þetta er pólitík fasista og kommúnista. Öfgarnar eru kannski miklu minni, en munið að svona hlutir gerast ekki á einni nóttu. Þetta er hægfara ferli þar sem menn í nasistabúningum fara í jakkaföt – eins og Svíþjóðardemókratarnir gera í Svíþjóð. Eða klæðast enn einkennisbúningum eins og Jobbik í Ungverjalandi.

Þetta endurspeglar þá staðreynd að við erum nú komin átta ár inn í efnahagskreppu – sem ég tel aðallega afleiðingu misheppnaðrar peningamálastefnu – eins og var tilfellið á fjórða áratugnum. Hefðbundnum lýðræðislegum stjórnálamönnum mistókst að koma okkur út úr þessari kreppu. Reyndar gerðu þeir illt verra

●● Það er því miður margt líkt með Samdrættinum mikla og Kreppunni miklu. Það á einnig við um stjórnarmál og alþjóðasamskipti

og þess vegna er fólk, sem annars hefði aldrei kosið Corbyn, Trump, Jobbik eða Syriza, nú reidubúið að hlusta á þá.

Ög þar sem hefðbundin lýðræðisleg stjórnarmál eru nú orðin veikari í Bandaríkjunum og Evrópu eru nú menn með einræðisstillburði, eins og Pútín, Erdogan, Orban og Assad, í auknum mæli farnir að stjórna umræðunni í Evrópu og heiminum.

Við erum kannski á leið út úr kreppunni efnahagslega, bæði í Bandaríkjunum og Evrópu, en munið að það var líka tilfellið 1936. Bandaríkin höfðu gefið gullfótinn upp á bátinn eins og mörg Evrópuríki, en efnahagslegi

viðsnúningurinn kom of seint til að breyta hinum pólitísku viðhorfum. Afleiðingarnar voru hörmulegar. Ög nú þegar andúð á innflytjendum eykst bæði í Evrópu og Bandaríkjunum höfum við ástæðu til að óttast hið versta.

Það er því miður margt líkt með Samdrættinum mikla og Kreppunni miklu. Það á einnig við um stjórnarmál og alþjóðasamskipti þessara tíma: Lýðskrum, ofstæki, útlendingahatur, verndarstefna og stríð.

Það sem við þurfum í staðinn er boðskapur vonar og bjartsýni. Það er kominn tími á gagnbyltingu gegn pólitík ótta og haturs. Það er kominn tími til að frjálslýndir vinstri- og hægrimenn tali opinskátt gegn þeim sem vilja loka landamærum fyrir vörum, fjármagni og fólki. Ef við mótælum ekki rasisma og verndarstefnu Donalds Trump og efnahagslegum hugarörum Jeremys Corbyns munum við tapa frelsi okkar.

Ákveður stjórn að ný stjórn skuli kosin?

Hin hliðin

Helga Hlín Hákonardóttir
hdl. og stjórnarmaður
í atvinnulífnum

Í gær var kjörin ný stjórn VÍS, sem er athyglisvert í ljósi þess að í félaginu sat rétt kjörin og ályktunarhæf stjórn með umboð fram að næsta aðalfundi.

Slík breyting á umboði ályktunarhæfrar stjórnar getur farið fram með tvennum hætti.

Annars vegar getur hluthafi óskað eftir hluthafafundi. Samhliða þarf hann þá að leggja fram tillögu um afturköllun umboðs sitjandi stjórnar – sem síðan þarf að hljóta samþykki meirihluta hluthafa á komandi hluthafafundi. Hluthafa dugar því ekki réttur til að boða hluthafafund til að krefjast stjórnarkjörs, jafnvel þótt stjórn samþykki það. Slík breyting verður ekki gerð nema öllum hluthöfum bjóðist þátttaka í umræðu og atkvæðagreiðslu um afturköllun umboðs sitjandi stjórnar. Meirihluti hluthafa aftur-

kallar því einn fyrri ákvörðun hluthafafundar en ekki stjórn.

Hins vegar geta einn eða fleiri stjórnarmenn skilað umboði sínu þannig að stjórn missi ályktunarhæfi sitt. Ákvörðun um að skila umboði, eða fyrirætlanir um slíkt, er þá tilkynnt hluthöfum og sitjandi stjórn ber ábyrgð á störfum sínum þar til boðað er til hluthafafundar og ný stjórn er kjörin.

Í tilvikum VÍS hefur meirihluti hluthafa hvorki ályktað á hluthafafundi að víkja stjórn frá – né heldur tilkynnti stjórn um afsögn þegar boðað var til fundar.

Dagskrártillagan var því haldlaus frá birtingu hennar 14. október og allt þar til í ljós kom síðastliðinn föstudag að tveir stjórnarmenn hygðust skila umboði sínu. Orðalag tilkynningar frá 2. nóvember um að „Stjórn VÍS hefur ákveðið að stjórnarkjör skuli fara fram á hluthafafundinum“ breytir heldur engu. Hluthafar ákveða stjórnarkjör en ekki stjórn – nema stjórn hafi misst ályktunarhæfi sitt og stjórnarkjör reynist nauðsynlegt. Ályktunarhæfi sitt missti stjórn fyrst, opinberlega í það minnsta, þegar framboð

til stjórnar voru birt sl. föstudag, rúmum þremur vikum eftir boðun fundarinnar.

Stjórnarmenn hefðu betur upplýst um fyrirætlanir um meðferð á umboðum sínum um leið og samþykkt var að auglýsa hluthafafundinn. Lögmæti fundarinnar hefði legið fyrir í þrjár vikur en ekki þrjá daga og stjórn hefði veitt hluthöfum umhugsunarfræsting og upplýsingarnar í stað þess að halda þeim hjá sér. Þannig hefði jafnræðis hluthafa, upplýsingaskyldu til markaðarinnar og góðra stjórnarháttar verið best gætt.

Sedus skrifstofustóll

Quarterback svartur,
með færanlegri setu
og mjóbaksstuðningi.

sedus

Harpa / Skeifan 6 / Kringlan / 5687733 / epal@epal.is / epal.is

Verð áður: 134.000.-

Tilboðsverð:

98.000.-

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Sporin hræða

Seðlabankinn staðfesti fyrir nokkru að framlög kröfuhafa bankanna þriggja til ríkisins uppfylltu stöðugleikaskilyrðin svokölluðu.

Fyrirliggjandi drög væru ekki til þess fallin að stefna efnahagslegum stöðugleika í hættu, og því óhætt að ganga til nauðasamninga og veita nauðsynlega undanþágu frá gjaldeyrishöftum.

Alla jafna væru þetta ágæt tíðindi og risaáfangi í úrlausn mála hér á landi eftir hrun. Þótt fyrr hefði verið.

Stærstu tíðindin á lokasprettinum eru þó sennilega sú ákvörðun kröfuhafa Glitnis að láta af hendi 95 prósent eignarhlut sinn í Íslandsbanka. Hluturinn fellur þá til ríkisins og hafa forystumenn í ríkisstjórn lýst því yfir að farsælast sé að einkavæða bankann sem fyrst.

Hvernig ætli standi nú á því að kröfuhafarnir láti nú bankann sjálfviljugir í hendur ríkisins? Í júní á þessu ári gekk einn hendlendur fjölmiðill svo langt að fullyrða að kaupandi frá Kína eða Mið-Austurlöndum yrði kynntur til leiks í „næstu viku“. Vika er langur tími í viðskiptum. En ekki svona langur.

Nærtækasta skýringin er sú að mistekist hafi að finna alþjóðlegan kaupanda að bankanum. Kröfuhafarnir hafa því talið að best væri að nota hann sem skiptimynt til að koma fé sinu úr landi.

Hægt er að ganga út frá því vísu að kröfuhafahópurinn hefur betra aðgengi að alþjóðlegu fjármagni og meiri tengsl en íslenska ríkið. Því er ástæða til að óttast um sölufarlið í höndum ríkisins.

Erlendur áhugi virðist ekki fyrir hendi, og hópur mögulegra kaupanda þeim mun þrengri. Þegar við bætast tíðindi af þreifingum kunnuglegra nafna á kaupum á Arion banka er ekki laust við að hugurinn reiki.

Vonandi berum við gæfu til að vanda til verka. Ekki er ástæða til yfirmáta bjartsýni sé mið tekið af síðasta einkavæðingarferli. Stórröi um erlenda fjárfesta með reynslu af bankastarfsemi reyndust innihaldslaus með öllu.

Er því nema von að sporin hræði?

7,7 MILLJARÐA LÆKKUN VEIÐIGJALDA Á MILLI ÁRA

Álögð veiðigjöld vegna fiskveiðiársins 2014/2015 nema 7,7 milljörðum króna. Veiðigjöld fiskveiðiársins á undan voru 9,2 milljarðar króna. Munurinn liggur meðal annars í því að um milljarði minna er lagt á í sérstök veiðigjöld vegna uppsjávarveiða annars vegar og vegna botn- og skel-fiskveiða hins vegar.

7,9% BJUGGU Í SKULDLAUSU HÚSNÆÐI

7,9 prósent 25-34 ára bjuggu í skuldlausu eigin húsnæði árið 2014 samkvæmt tölum Hagstofunnar. 35,5 prósent í aldurshópnum leigðu húsnæði sitt. 48,2 prósent fólks 65 ára og eldri bjuggu í skuldlausu eigin húsnæði, en 9,7 prósent í leiguhúsnæði.

05.11.2015

Það byggist á því að reynslan hefur sýnt að það er erfitt fyrir litil lönd að reka sjálfstæða peningastefnu ef vextir eru eina stjórnækið, flotgengið er hreint, engar hömlur eru á óvarinni gjaldeyrisáhættu innlendra aðila og fjármálaleg sambætting við umheiminn tekur vaxtafarveg miðlunar peningastefnunnar úr sambandi.

Már Guðmundsson seðlabankastjóri

25% AFSLÁTTUR

af fataskápum, kommóðum og náttborðum tvílum

SAVE RENNIHURÐASKÁPAR

150 cm frá ~~kr. 108.900,-~~ kr. 81.675,-
200 cm frá ~~kr. 121.100,-~~ kr. 90.825,-
Til í eik eða hvítu

DANE KOMMÓÐA

~~kr. 44.900,-~~ kr. 33.675,-
Til í hvítu eða hvítu háglans

NAIA NÁTTBORÐ

~~kr. 15.900,-~~ kr. 11.925,-
Til í eik eða hvítu

MARGIR UPPSETNINGAR MÖGULEIKAR

PEPE NÁTTBORÐ

~~kr. 16.900,-~~ kr. 12.675,-
Til í hvítu eða kirsuberja

SAVE FATASKÁPAR

100 cm frá ~~kr. 57.300,-~~ kr. 42.975,-
150 cm frá ~~kr. 71.200,-~~ kr. 53.400,-
200 cm frá ~~kr. 86.100,-~~ kr. 64.575,-
Til í eik, hvítu eða hvítu háglans

Hirzlan

Smiðsbúð 6, 210 Garðabæ, Sími 564 5040
www.hirzlan.is

FLEIRI AFSLÁTTARVÖRUR Á HIRZLAN.IS